

ప్రధాన పోషకులు.

1 శ్రీ శ్రీ జగద్గురువుప్పగిరిస్వాములవారు
పోషకులు.

1 రాజానారయప్పరావు సింహాద్రప్పరావు బహదరు
జమీందారులు, నూజివీడు

2 రాజా వెంకటాద్రి అప్పారావు బహదరు జమీందారు గారు, నూజివీడు.

3 రాజా వాసిరెడ్డిచంద్రమూళేశ్వరస్వామి బహదరు మన్నే సుల్తాన్
జమీందారు గారు, ముక్కాట

4 అల్లాడి లక్ష్మణరావు గారు కరణము జంగపల్లి

5 రామసింగు గారు నెల్లుట్ల మావరపు సంపానముమేనేజరు నెల్లుట్ల

6 రంగవర్ముల హనుమయ్య గారు జిల్లా కోర్టు వకీలు గుంటూరు.

7 తాడేపల్లి లక్ష్మీవరసింహారావు గారు మక్తాదారు చొల్లేరు.

8 అనంతరెడ్డి దేశాయి గారు పోతారెడ్డిపేట

9 గూడూరు వీరసామబళివరావు పద్దేశపాండ్య గారు, మాలెకొండూరు

10 పాములపాటి సుబ్బయ్య గారు, విలేజీమునసము, నికుల్లోలు.

సహాయకులు.

1 వీరకాయల రామారావు దేశములు గారు రామగిరి

2 పరాంకుశం శేషచార్యులు గారు యాదగిరి

3 నరసింహాచార్యులు గారు-పట్నారీ-కొలనుపల్లి

4 తొగ్గకొండ హనుమంతరెడ్డి గారు లోబంపగై రాసేగ్ దారు, యల్లారెడ్డిపల్లె

5 వెంకట నారసింహారెడ్డి దేశములు గారు-మిడినొడ్డి

6 మొదగు శేషారావు దేశములు గారు, నల్లబల్లి

7 బొకరాజు పరాంకుశరావు దేశములు గారు, యాడవరము.

8 మప్పా శంకరశాస్త్రి గారు, చివలూరు

9 పోటియ వెంకటరామారావు గారు వకీలు సిరిసిళ్ళ

10 నరసింహారెడ్డి దేశాయి గారు, కాసరబాద

11 కాకుమాను హనుమయ్య గారు నర్సారావుపేట

12 తంగెడ నరసింహారావు గారు, కరణం, మోజంపాడు.

13 తెలుగురి పిచ్చయ్య గారు కొదమగుండ్ల

14 తుమురుకోటి నరసింహారావు గారు, తిరుమలగిరి.

15 పిల్లలమ్మరి సోమయాజులు గారు, తహసీలుదారు నర్సారావుపేట

16 పేకుమళ్ళ సోపాలరావు గారు, కరణం, అమిదీపురం

17 ఉల్లగంటివీరరాఘవరావు గారు, మక్తాదారు, ఆనేపురం

18 శ్యామాపంతుల వెంకటేశ్వరరావు గారు తహశీల్దారు-జగితాల

19 పాకుంట శంకరురావు దేశపాండ్య గారు-జగితాల

అభినవసరస్వతి

సంపుట 8

జానపాదు.

నలనామ సం॥ చైత్రమాసము.

సంచిక

కృతి విమర్శము.

ప్రతిభ — ఇది యద్వైతానందతీర్థులకు మొక స్వాములవా
 వ్రాసిన వేదాంతవిషయక సంస్కృతగ్రంథము. ఈ మతి పూర్వ
 మమున నున్న శోధోగ్యపదవి సస్థిపించియు సత్కర్మచక్రుడును జ
 నాంతయాజులు నై పద్యశకునానించియున్న సంపన్నగృహస్థు
 పరద్రంధాధ్యేతలకు గ్రంథకర్త గీర్వాణవాణీనైపుణియు వేదా
 శాస్త్రప్రవీణియు దెలియునయ్యెడివిగాని వేదాంతశాస్త్రయని త
 జ్ఞానులకంత యవశ్యపఠనియనుచున గ్రంథముచూత్రము కాగ
 వలయున? జగముతయు జైనచార్యాకజ్ఞాథాది నాస్తకమతింబుల
 తను గావించి గాతము పాఠాంత్రీ పాశుపతాది భేదవాది మతము
 చేతను వ్యాప్తంబై తత్త్వసార్థ మదమత్యుని నిర్ణయపరశ్చకంబై
 పరస్పరవిరుద్ధిచే వ్యాకులంబై యుండ బ్రహ్మాదిదేవతలచే సభ్యర్థితు
 డై కరుణానిధియు గైలానవాసియు శిశాంకశేఖరుండు నగు పర
 శిపుడు శ్రీ శంకరాచార్యరూపమున భూలోకము దవతరించి
 హ్యసూత్రీములకును సందిగ్ధాథములగు కొన్ని యునివత్తులకున
 భగవద్గీతలకును భాష్యములొసర్చి యనేకములగు నితరగ్రంథముల
 గూడ రచించి పూర్వోక్త గుర్మశోన్మాదన పూర్వకముగ వర్ణాశ్రయ
 వ్యవస్థ చేసియుండెనన్న సంగతి విశ్వావరణ్యాది మహామహ
 విరచిత గ్రంథోద్ఘోషితముగుటయే కాక కొర్గాది పురాణప్రసిద్ధము
 గూడ నయియున్నయది. మధ్వరామానుజాదులచే నిఘీవలఁదగిన
 మతము లొకకొంత వ్యాప్తములై యున్నచు శంకరసిద్ధాంతితముగు
 నద్వైతమతమే సర్వశోవిస్మయరమై యుండుట వివిధవిద్వద్విదితియు.
 ఇట్టిచో సంగ్రంథమునఁ దచ్చంకరమతము సర్వథా వినిందింపబడి
 యున్నయది. శంకరాచార్యులఁట, ప్రభువయోవిలాసవశులై కలి
 కాలానుగుణముగ జగత్తనిశ్వరము నసత్యము నను పూర్వపక్షభూత
 బాదర్యాపణోన్మాదుల మతము లవలంబించి నేశ్వరమగు జగ

మఁద విధ్యాత్వతత్పర్యముతో మంగళాచరణములేకయే యుప్పు
 డస్సరిత్యాది భాష్యమారంభించి కార్యబహువైభవముతోనే శాస్త్ర
 పరిణమాన్ని జేసిరట. అనుపదిస్త వేదాంతశాస్త్రులగు నజ్ఞజనులకేట
 బ్రహ్మసత్యజగన్నిధ్యయను నీత్యాత్మ్యస్తువివేకమగల్గియుండనగ్నిం
 ధమననవంతకల్యాణగుణుడగు సీత్యరుడను దదీయయగు మాయయఁ
 దతాపహయ్యముతో సీత్యరుడు నృజించిన యపరచీకృతభూతమయ
 వగు జగంబును సత్యమలని యుపపాదిపఁబడియున్నయది. అనంగ
 తార్థము లనేకములున్నను బ్రకృతగ్రంథమం దప్రామాణ్యబుద్ధిగలుగు
 టిందొడిఁకుం దెలియఁదగిన యాయంశ మొక్కటికనఁబడినఁజాలెడి,
 భాష్యకారులగు శంకరాచార్యులు సూత్రకారులగు వ్యాసుల యభి
 ప్రాయము సరిగా గుర్తెఱుంగలేకపోయెనట- వ్యాభిప్రాయప్రకటన
 జగంబున సరిగాఁ గాకునీకిఁ జెంతిల్లి నేటికాఁ మన కేవలద్వయతీస్వస్థ
 మన సాక్షాత్కరించి తత్త్వము న్నివేదించెనట-అది తాను వ్యక్తీక
 రించుచున్నవాడట- అహ! యేమి యాజ్ఞానవైభవము- వ్యాసులు
 సూత్రముల వ్రాసినదెప్పుడ? వానికి శంకరాచార్యులు భాష్యము
 చేసినదెప్పుడ? అప్పటినుండియులేని వ్యాభిప్రాయప్రకటనముననైన
 విచారము వ్యాసుల కిప్పుడుగల్గి యాయతీకి స్వప్నమున సాక్షాత్క
 రించి యాథార్థ్యము న్నివేదించి తత్త్వచరీక్రియము జైతద్బంధమూ
 లమనఁ దృప్తిపందెఁగాఁబోలు- స్వప్నవన్నిధ్యయనియఁ గలలోనివా
 రెలనయ జగన్నిధ్యాత్వమునకు దృష్టాంతము తీసికొనఁబడెడి స్వప్న
 ముండియతీకి సూత్రార్థ ముపదేశించుట గగనారవిందసురభిత్వము పొటి
 దేకదా? నిజముగా వ్యాసులయభిప్రాయమునకు భిన్నముగానే శంక
 రాచార్యులు భాష్యము రచించి యావ్యాసులకుఁ దదాది యంత
 పర్యంతము నేతాదృశ్విష్యుడు దొరకమి నే యూరకుండ్లప్రకృత మియ
 ద్విత్వతానందతీర్థులకే యుపదేశింపఁగడంగినఁ జరజీనియేకాన స్వప్న సా
 క్షాత్కారముచేయకున్న సరియైనసాక్షాత్కార మేలచేయరాదు? ఏల
 యీ యపహాస్యాస్పదములగు వ్రాతలు? సాక్షా ద్వాస్తవశిష్యుడగు
 సూతునిచే స్వసంహితయందుఁ గారణముగు బ్రహ్మమునకు సత్యత్వ
 మను గార్యమగు వియదాది భూతభౌతికమున కంతటికినసత్యత్వ

మన విద్యాప్రపంచా ద్యుల్లేఖిమ లేకయే ప్రతిపాదించబడియె- ఇట్లు
 వ్యాసపుత్రుడగు శుకునిచే విద్యాప్రపంచాది దుర్విభాగములేకుం
 డనే “యథామనోరథస్వస్థ ఇత్యామృశోపశామ్యతి” మొదలగు
 వానిచే శ్రీభాగవతమున సమస్తజగత్తునకు విధ్యాత్వ మభి
 హితమైనది. వ్యాసప్రశిష్యుడగు గౌడపాదాచార్యునిచే సమస్త
 జగత్తునకును స్వస్థ దృష్టాంతముతో విధ్యాత్వమువర్ణించబడియున్న
 యది. తత్ప్రశిష్యులగు భావ్యకారులచేనైన విస్వప్రచుర విద్యాప్రపం
 చాదిపిభాగము లేకుండ జగన్నిధ్యాత్వము ప్రతిపాదించబడియె. నూత
 నసహితాప్రణేత వ్యాసులేయగుటనియొకము వ్యాసవమ్మతమని మరల
 వాయవలసిన యవసరమండబోదు. ఇట్లు వ్యాసులశిష్యప్రశిష్యాది
 వరకుచే నెవ్వరేవ బ్రహ్మతీర్థమును సర్వమును గ్రహిత్వముగట విధ్య
 యని స్పష్టముగఁ దెలియబడుచుండఁ దాను గురుసన్నిధిఁ దెలిసికొన
 నదియై యీ కార్యమప్రదాతలగు యతులచే ననుదిష్టమును నగు
 స్వకపోలకల్పితాభిప్రాయమును భగవంతుడగు వ్యాసునిశిరముపై
 నారోపించుచు శ్రీ శుకాదిసప్తమగు వ్యాససాక్షాచ్ఛిష్యత్వ మత్యం
 తమిరుద్ధార్థప్రవక్తయగు తనయం దారోపించుకొనుచు నీవ్యాసు
 యిక నేవిధి నాదరణీయవచనముడగును? ఈయనను బ్రామాణికు
 లెట్లు గౌరవించుదురు? కలికాలసిలాస మెల్లడల వ్యాపించుచుండఁ
 గొందఱు నర్హాశ్రమవ్యవస్థ నున్ములించి వర్ణసాంకర్య మాచరించు
 తుకును గొందఱు రిజస్వలావివాహశాసనములఁ బుట్టించుటకును
 గొందఱు విశింతుద్వాపానులజేయించుటకును గొందఱు ద్వీపాంత
 రగమనముల సాగించుటకును నిల్లే మేము బ్రహ్మసామాజికుల
 మనియు మేమా ర్య సామాజికులమనియు బయలు
 దేరి సలుమంది సనాతనధర్మ మున్ములనము చేయుచున్నవారు.
 ఇట్టికాలమున లోకోపకారులగుయతులు సనాతనధర్మోపపాదన
 పూర్వకముగ గురుభిక్తి స్థాపింపవలె. అనాదికాలప్రవృత్తమై మహా
 పురుషపరిగృహీతమగుమార్గము నలంకరింపవలె. తదనుగుణములగు
 పృబంధముల రచింపవలె. అదివదలి తానె ధర్మసంస్థాపకులగు జగ
 ద్గురుపులకీర్తిని సహింస లేక ద్వైతాద్వైతమార్గిభవమును ననుప

పద్యమానమును నగు నీమార్గమును బ్రకటించుచున్న యీస్వాముల
వారు యనాదేయవచనులనుటతో సొతమాత్రము సందేహములేదు.
“అఱుపదియొప్పునచ్చి నస్తావిస్తమేర్పడు” నను గోకోక్తినిసీస్వా
ములవారు ముదిమిచే మతిదప్పి యారీతివ్రాసినని మాముఖిప్రాయము.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీకోటగిరి పేకట్టుష్టారావు బహద్దరువారి శృంగారతీలక
ముపై బ్రహ్మశ్రీ బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవిగారానంగిన యభి
ప్రాయము.

తే. గీ॥ పలుకుపలుకునఁ దేనియనొలుకమీరు

దెలుఁగొనర్చిన శృంగారతీలకమునను

గ్రాలునఁగొనీలాల మాలలోనఁ

దార్చినాడఁము దసుముక్తాలలంతి॥

ము॥ మొలచేమీతలవఁ బోలావదువంపుంగైతరున్ మొక్కుము

తలకకన్ జూరనవప్రసారములదీగల్ సాగి, నానాటఁ

వ్యలలానుంబనుకంబమున్ గొని జగంబుబుదిరిన్ బ్రాణి కీ

రిలతాంతంబులఁజూచి నేటికది గూర్చెనజ్జనామోదమున్॥

గీ॥ కడచెమీకై తకుంజిన్నిక న్నెఱికము

తెలివిమైదిదైశృంగార తలకమిప్పు

డవ్వలవనంతి తీలకంబునానఁజీసి

పుప్పుబాణమీలసవిన్నూర్తిఁగాంచు॥

ళా॥ ఆరూఢిఁగదించుపురుషంక నకలంకాలంకి యీ విష్ణుయూ

ప్రారంభోరుచుత్క్రియాకలిత భావప్రౌఢముల్, నానటన్

గౌరీనాథజటాటవీటిలుతద్గౌతరంగారభటి

ధారాటీకవచోనిగుంధ సరసార్ద్రవ్యాహృతుల్ సత్కృతుల్॥

ము॥ సరిరాజుల్కవి రాజువంచు, సుకళాంచన్నూర్తివంచున్ సుధా

కరవాగర్థనిరూఢివంచు, సకలంకవ్యక్తివంచున్ నుతి

ప, రసోదారరమాప్ససన్నకవితా పట్టభిషిక్తుండవై

స్థిర జైవాత్మకతా ప్తిచేగువలయ శ్రీనిల్లుకృష్ణప్రభు॥

పగడంబు లెనయంచు బలుక నేట్లులఁజెల్లు
గనుక యేవేళఁ జేకట్లఁబడుట

గీ॥ అహహా! మృదుతరసంప త్తి సతిశయిల్లి

సతతతారుణ్యము క్తమై సహజసరస

లీలనెసగి విశ్వంఖిల్ ద్వేలగతుల

నెప్పు నా చంద్రిముఖ పాదయుగళమునకు॥ 105

శే॥ వేడ్కఁ యుఖచంద్రిఁ గచసేలవిషధరంబు

పైకొనినఁ దన్మహామిత్రభావమొది

నట్టిగమనాండజముఁజేరి యధిపుఁగాచు

కొను భములగతిఁ జెలి కాళ్లగోఝుతనరు॥ 106

కం॥ అజఁడు గజగమన గమనము

గజసంపదగాంచుటెఱిగి కచ్చపములుగా

వృజియించెం బ్రమదంబున

గజకచ్చపలీల శౌంటిగతి యేర్పడఁగె॥ 10

తే॥ పంకమునఁబుట్టి బహువిషప్రాప్తి వృద్ధి

బరఁగియుండిన కమలగర్భంబు లీడె

యతుకులై మ్రోయు స్వర్ణకాహళలు సరియె

చంద్రవదన విసిర్గలజంఘికలకు॥ 10

చం॥ నిరతము విభ్రమాత్తిగని నిఘరకర్కశలీలఁజెంది బం

ధురరుచిలేకమీఱు కరితుండము లోవివరంబెఱుంగ కే

సరసిజనేత్రియూరుపులసాటికివచ్చి ముకింగి దీటురా

సరిటులువూని వన్యముల నాకులపాటు వహింపదే ధరె॥ 10

ను॥ కులగోత్రాగ్రముల న్వసించి విలసత్కూర్కాననాసీచయై

బలిమి మారుతీభుక్తముద్ధరణ శుంభలీలఁ బెంపొంది ని

శ్చలతఁ ధాత్రి తపంబానర్చి మహిళాంచచ్ఛేదయై నిల్వెగా

కల రత్నాకరమేఖలాత్తి గననేలా కాకయున్నం దగె॥ 1

కం॥ అవనజస్త్రీనాభికి । భావింపఁగఁ బొన్న పూవు పరఁగసరియొకా ।
దావర్తము (నమమనియ)నఁ । గావచ్చునె వరదఁ బోవఁగాఁగను
గొనుచు॥

శే॥ భామినీమణి లేఁగాను బయలుచెంద
నువరిసిమకు నాహార్యయుగభినిలిచె
అతనుచే వల్లు విపరీతమయ్యెనేమొ
కమలసంభవు సిర్దాణకౌశలంబు॥ 112

శే॥ లలితనాభీబిలాంతరస్థలము నెడలి
గురుపయోధరభూధరకూటములకుఁ
బరఁగ నెగ్గబాకు మేచకఫణియవంగ
భామకెంతయుఁ గనుపట్టె గోమరాజి॥ 113

శే॥ వనజదళస్త్రీవళులతో వైరమెత్తి
భంగసంపదఁజెందె దరంగసమితి
అదియొకారణముగను దానాశ్రయించె
భంగనామంబువాని నభంగగతిని॥ 114

సీ॥ అశ్రాంతఘనవిభ్రాః సూయాసమునఁగుందు
రంగుబంగరుబొంగరంబులీడె
కమనీయమార్దవకలితమ్మలై మించు
నరసప్రసూనగుచ్ఛములుసమమె
తృణకాష్ఠపాషాణధృతిఁ గర్మశతకూటు
కులధారుణీధరకోటిజోడె
ప్రాప్తనఁ గొలఁకులః బాలువుగా జతఁజెందు
మదరథాంగవిహంగమంబులెనయె

గీ॥ బహుళసుస్థిరలక్ష్మీచేఁ బరిధివిల్లి
వినుతకాశిన్యయుక్తమై నునువుగలిగి

యనిశమును జోడుఁబాయక యలరుచున్న

చంద్రముఖ నిబ్బరపు గుబ్బచన్నగవకు॥

115

తే॥ హంసవిలితికి భోజనంబొటకతన

నవమ్మణాశంబులను బోల్పఁదవునుగాక

లలితమధుజ్ఞంభణతమీఱు లతలఁబోల్పఁ

బాటిగానేర్చునే కొమ్మబాహువులకు॥

కం॥ వలమురి దరాప్తిగని వె

116

త్వలఁబాటియు మొరసి ముడిఁగి వివరుహస్తేతి

గళలక్ష్మికిని బ్రదక్షిణ

మెలమిం గావించబోలు నిధన్పార్థి

117

చ॥ భుననచతుర్దశప్రకటమోహనచారుకభాగ్యయైవ తి

త్కునలయసీలవేణి ననకోమలకప్రమరదాంగుకంబుతోఁ

పవడముసాటిరాదెకద పక్ష్యదశందనరారు దొండపం

డనసీపడంగఁజూచియును హాతిగ సామ్యమనంగఁ జెల్లునే॥

118

కం॥ అతిపుధులను గతినతనుఁ

నితంబమధ్యస్థనమాల సిర్దింబి తగ్గ

జతురాస్మృదు కిలికించిత

వతి మధుగోక్తులను మార్దవంబును సెల్పెక్॥

119

తే॥ అమలకురువిందముల నీరసముగఁజేసి

దాడిమీబీజములఁ జప్పదనముచేసి

మొల్లమొగ్గల వెన ముచ్చమునుగఁజేసి

జలజప్రతాక్షిరదనముల్ చెలుప్రమీతె॥

120

కం॥ ఛాయాచోరకరుచితోఁ బాయనిముకురములఁ దెగడి పంకేజపలా

శాయతివిలోలలోచన సోయగపుంజెక్కులలరు నున్నేరములై॥

తే॥ మంజుతరవజ్రపుష్పహేమప్రసూన

విజయబీరుదాంకి మొగిఁబూసి వెలసెనంగఁ

గ్రోత్తము తైంపుముంగర కొమరుమిగుల
నుందరీమణి నాసిక చూడనలరె॥

122

కం॥ తొమ్మునుల లెక్కనేయక | యెమ్మెగులుకు కొమ్మవీనులెన్నంగ
శ్రీకారమ్మలు నిజమ్మనుమ్మా | కమ్మలసంగతిని మిగులంగనుపట్టు
టచే॥౯

123

సీ॥ తమ్ముల సరియంచు దగఁజెప్పవచ్చునే
తమ్ములు పంకజాతమ్ములగుట
కైరవమ్ములు నాటిగా నెన్నఁబోలునే
కైరవమ్ములు దివాభీరులగుట
క్రొమ్మెలుంగుల దీటుగూర్చంగఁబాపెనే
క్రొమ్మెగులుక్షణభంగురములగుట
గండుమీల సమంబుగాఁ బోల్పఁజెల్లునే
గండుమీ లరభంగగరిమగుట
రాజతాద్రభశుభ్రవిభాజమాన
దుచిరశుచిమంతికర్ణికారుక్ష్మకలిత
చారుదీర్ఘతూపీతౌవిలాస
గౌరవములైన పూఁబోఁడి కన్నులకును॥

124

కం॥ అగణితదృఢశౌర్యంబుల
జగములునూ డొక్కమాటుసాధింప మనో
జగతుల రతిమకరాంకు లె
సంగనెత్తినవిండ్లనంగ సతిబామ లమరె॥

125

మ॥ కమలాక్షీమ ఖకాంతిలక్ష్మికి శరత్కాలంబునన్ నిండుపు
న్నమరేమీటు ద్వితీయయామమున జీర్ణక్షీరభృన్మౌళికా
రమణీయంబగు వ్యోమమండలమునన్ రాజత్కళంకాప్తిన
ప్రమతంబాసిచెలంగు పూర్ణశశియాకా సైదోడు భావింపగ॥ 126

సీ॥ తరళాక్షి కురులవిస్ఫురణగాంచితలంకి
 ఘననీలములు తృణగ్రాహులయ్యె
 కణతి పెన్నెరులసంపదగాంచిభయమంది
 ఘనము ధరాధరాగ్రములజేరె
 జాలక కుంతలప్రతిభగాంచిచలించి
 నమదాళితతి విపినములదాగె
 లలన కేశప్రబాలక్ష్మిగాంచికలంగి

గీ॥ శైవాలలత జలస్థలులజెందె
 అహహ!తథ్యంబునుమ్మిది,యటాలగక
 యున్న ధరలోన భంగపాటొందువార
 లకొగివాటిల్లుగతులు దీనికిదనర్చు
 టకును గారణమెన్న నించుకయుంగలదె॥

127

ఉ॥ గోచరమానె యక్కునుమకోమలి నుందరరేఖ శేషభా
 హాచపలేక్షణావిపులచారుమనంబులకైన లేశము
 వాచశుద్ధిగో మిగుల వర్ణనసేయగడంగిరేని హా!
 చూచినఁగాక యావలపునోయగి మెన్నఁగవచ్చు నేరికీ॥

128

చ॥ అతులవిలాసభాగ్యమహిమాన్వితమైతనరారుచున్న త
 త్సతిఁ గనుగొన్న పూరుషకదంబముల నిజశాంబరీప్రభా
 వత భ్రమియించి మించి యనివారణదారుణకౌసుమాశుగ
 ప్రతతుల మర్మభేదనము పంచశరుం డొనరింపఁజే న్నవా!॥

129

తే॥ దాని పరిరంభసంభ్రమోదారించతుర
 గతులచే నుల్లసలువాని బ్రతుకు బ్రతుకు
 దాని రతిసౌఖ్యకలననే తినరుచున్న
 వానిజన్మంబు జన్మంబు వసుమతీశ!॥

130

సీ॥ తుహినమహీధరోత్తుంగశృంగస్వర్ణ
 కందిరమణినానుకటకములను

సమదభృంగీలసత్సంగీతనిస్వాస

రంజిత లవలీ సకుంజములను

శ్రీ) ఖండసానుమ చ్ఛేదవాతాహోల

బాలర సాలాల వాలములను

కై రవకల్పార కంజాతసంజాత

పారభోధార కాసారములను

గీ॥ విమలశీతలశశిశిలా వేదికలను

సారమకరందనిమ్మ గా తీరములను

సుంజతర గోస్తసీకాయమానములను

చాన విహరించు జలులతో సంతతంబు ॥

131

మ॥ లలనాకోమలపంచబాణ! మది బోలంజూడ నాశ్యామ యీ

జలజాతాంబకహేతి యీ చెలువ యీ సౌభాగ్యపుంబోపు నా

జలుగుజ్జ వెన్నెలసిగ్గు నాతరుణి యీసింగారపుందీవి యీ

తలిరుంగ్రబాయపుమోహిసీరమణి యీతన్వంగి నీకేతగుజ్జ" 132

కం॥ అని సఖుండు నృపతిచంద్రున

కనురాగాదృశ్యతకుసూహలాతిశయగుబల్

జనియింప సతివిలాసము

ఘనసరసమనోజ్ఞనా క్షృణాశతదెలిపెన్ ॥

133

వ॥ ఇత్తైఱంగున సక్కురంగనయన సౌందర్యప్రసంగంబు విన్నవించిన

ఉ॥ ఆ చతురభిభూమిఁతి కాసతివార్తలు విన్నయంతినుం

డాచనుగుబ్బ లాకరము లామొగ మాకటి యారజాంశుకం

బాచరణంబు లాకచము లన్నియు బల్మరు గాంచినట్లుగా

దోచుటెగాని యన్యమింక దోచద యీతని మోహమెట్టిదో॥

ఉ॥ ఆరమణీలలామ సవయకావనకోమలసుందరాన్వితా

కారిము రాజచంద్రునకు గన్నులగట్టినలీలదోచు నం

భోరుహగేహీనీనుతుఁడా పుండ్రధనుఃప్రవిముక్త చండశా
భోరునుమాంబకంబుల మహాగ్రతఃజూపి కలంచె మర్మముల్ ||

శే|| చండకాండౌఘముల రాట్టకాండ మదవి
ఖండన మొనర్చు రాజశేఖరుని గదిసి
చికిలిపూటవొన్న లేనింటఁ జిలుక జేజి
పాగుశంహ బల్లి! ఛంగిఁజూపజొచ్చె ||

137

న|| అయ్యెడ,

138

సీ|| ఖండకోదండ ప్రచండకాండౌఘముల్

మైనాటఁ దన కూర్మిమూర్తిజూచు
చూచిలతాంగి భాసురవిలాసన్నూరి
పలుమాఱు వాంఛమైఁ దెలియనడుగు
అడిగి తదీయ మోహనమూర్తి సారకు
మదిలోన భావించి కుదురుపఱచు
పఱచితా వాత్సల్యోపల వెన్నవలెగరం
గుచు నున్నురని మోము కొంతవంచు

గీ|| వంచి కనుమూసి తనరఁ జ్ఞతించినట్టి
ప్రతిమవై ఖరిదాల్చు, తాల్చి తనలీల
శిరముకదలించు, కదలించి నెరపు సగవు
రాజచంద్రుఁడు మాహావిభాంతుఁడగుచు ||

139

సీ|| భద్రగజక్రిమిల బరంగుచుండెడిరాజు

కెంతిప్రియంబయ్యెఁ గాంతిగమన
మాచక్రవాళాచలాచక్ర మేల్పూని
వరుస కెంతరుదయ్యెఁ దరుణిపిరుగు
ధనరాశి యథాత్థతికిచ్చుదొర కెంత
బంగారిమయ్యె స్వరాంగికాంతి

హేమాద్రిధై ర్యాభిరాముఁడౌపతి శెంత

కొండయ్యఁ బూఁబోణి గుబ్బ దోయి

గీ॥ విమలసన్మౌగవర్తియౌవిభున శెంత

గగనమయ్యె వధూమణి కలికికొను

అకట యిటువంటిఘనులకు జలజముఖుల

వినుతసౌందర్యరేఖ మోహనముగాదె॥

14

వ॥ అప్పుడు పురుహూతసన్నిభుండు దెప్పరంబగుమోహంబు ద్రిప్ప

లేక కుప్పయై యొప్పుమిగులు ప్రియసఖుంగని యిట్లనియె॥

141

చ॥ “వంసఖ! నీ మనోజ్ఞతరవాగ్చినావిభవంబు భారతీ

సరసిజవ్రతనేత్రియును జాలగు వర్ణనసేయ నాత్మ, నే

నరయఁగనేర్తునే పొగడ, నత్తరలాక్షి విలాసలక్ష్మీ సు

స్థిరగతి విన్నయాదిగను జిత్తము ప్రిభవమందె నేమనక॥

142

చ॥ అతనుఁడు చండపుండ్ర విశిఖాసనమందలిమార్వీగూర్చి మా

రుతరథ ముగ్ధితం దఱిమి కూరమహాశనిసారస్థైర తీ

వ్రతర సుమాస్త్రసంతతుల రాయిడిచేసె మదీయమానసం

బతులితలీల సీమలకు హా! దయగల్గునె యిం చుకేనియౌ॥

143

సీ॥ తనువునేచందోడంగె నెనసిగంధపుఁగొండ

గాలి గాదిది దావకీలిగాని

చండతాపమొనర్పసాగె బుష్పంధయ

కులముగాదిది హలహలముగాని

ఘనదుస్సహవ్యధాకరమయ్యె స్మరహయౌ

త్మరముగాదిది తీవ్రశరముగాని

గాఢచోళోభయంకరవృత్తిగదె హంస

గణముగాదిది మృత్యుగణముగాని

గీ॥ అకట యివిపాంథజనముల నధికహింస

పలుప మకరాంకునకుఁ దోడపడి మనోజ్ఞ

క॥ అచ్చపడియున్న దదియు వి

యచ్చరలిపి, దానఁగూడ నలరారపు వీ

రిచ్చెడి పమాణవచనము

లెచ్చో స్వబ్రాహ్మణత్వ మిఁక జూపెదనో॥

8

క॥ జనమంచివంశజులలో

ఘనులగు కేషాద్రిశర్మగా రద్దాని

దెనిగించియున్న వారలు

గొనిచదివినదెలియు వీరిగు టెలగకు॥

8

ఆ॥ *పలుపురిట్టులేవొకలపుబ్రహ్మాండపు రాణమందటాచు వాము చు
ద్రుకానియవియెల్లఁగనఁబడవద్దానఁ గల్లతై నయట్టికారణమున॥ 9॥

ఆ॥ తాటియూకులందుఁ దాము బ్రహ్మాండపు

రాణమనుచునే మొ వ్రాసికొని వ్ర

*అంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము సంపాదకీయభూమిక రెండవపుట.

కొంద జలములు స్వేచ్ఛగాఁ గొన్ని కథలనుగల్పించి యవి ప్రమాణములుఁ బరిగ్రహింపఁదగినవని నిగారణచేయుటకు నివి బ్రహ్మాండపురాణములోనివేయని చెప్పఁచుందురు-ఎన్నియో స్థలపురాణములు, ఎన్నియో వ్రతములు, ఎన్నియో గాథలు, ఎన్నియో రాఁజోవువృత్తాంతములు దీనియందున్నట్లు చెప్పఁచుందురు-ఇట్లు చెప్పనట్టివారి కొంచెము చదువుకొనినవారేకాబట్టి యెచ్చటనైనఁ జూడనిది చెప్పసాహసించు రయని కొందఱునమ్ముదురు-నేను భగవద్వివక్షేత్రదగ్గనాసక్తుమితినై చిదంబరక్షేత్రమనకుంబోయి యాభగవద్వివక్షేత్రమునుజూచి యాఘ్రమాహాత్మ్యమునుబదివి తెనిగించి మేలని నిశ్చయించితిని-తిరునాథ నొక్కమహాత్ముఁ డాక్షేత్రమాహాత్మ్యమునువివరింపి యిది బ్రహ్మాండపురాణములోనిదని చెప్పెను-వేటొకపండితశిరోమణి నాయం దనురాముకలవారగుటవలననే ఆమాట కల్లయనియు నాపురాణమును జూచినపిదపఁ దెనిగించవలసినదనియు వాచ్యరించిరి-బొంబాయికివ్రాసి నూతనముగా ముద్రింపఁబఁచునన్న నీపురాణమును దెప్పించి చదివితిని-ఆ గాథ దీనియందు గనఁబడలేదు-బ్రహ్మాండపురాణ మనంతనుని కొందఱుచెప్పఁచుందురు-దీనిసంఖ్య పండ్రెండు వేలు-దీనిని సాంఘముగాఁజదివితిని-ఇందు సర్వాసందర్భములైన గాథలు లేవు.

మాణమును దాసి మనవారు దాఖలు

చేయఁ దీసికొనియె న్యాయకర్త॥

91

తే॥ *బ్రాహ్మణోత్పత్తిమార్తాండఫక్కినింక

నారయకవలె ధీరు లత్యాదరమున

అచ్చుపడియుండెనది సంస్కృతాక్షరముల

బొంబముం, గాని డేటంను బోధపడదు॥

92

క॥ †గూరికృష్ణుండనుపేరునవరలెడివిద్వాంసుడంటువానినదవి, మాహరి
కృష్ణుండొత్కలభూసురుడంట, యవ్యారెయంటువోనిన్నీ శేష్టుల్॥

క॥ తత్తద్గ్రంథములంగల మొత్తపుసారమునుదీసిముద్దుగఁదనవిద్వత్తబ

*బ్రాహ్మణోత్పత్తిమార్తాండమర్రికివలెటలాఁ బాంచాలబ్రాహ్మణులయొత్పత్తి
చెప్పబడియున్నది - ఆగురుఋషులు బ్రాహ్మణులైనట్లున్నది. ఈ ఆగురుఋషులు
చెప్పబడియుండఁబట్టియు మాహూర్విషులుకూడ నీఆగురుఋషులే కాఁబట్టియు మాజా
లివారికి వీరే ఋషులైనట్లు చెప్పచున్నాను (కోట్టవారిమార్కు) (ఈ బ్రాహ్మణో
త్పత్తిమార్తాండముకూడ దాఖలేచేయఁగూడదని యాక్షేపించిరి. ఇది బొంబములో
సంస్కృతమున ముద్రింపఁబడినగ్రంథము. ఇది యీత గాదా కనుకూలించునిమిత్రమై
చేయఁబడినదని సేతుడలఁచను, ఎంతవఱకుప్రమాణగ్రంథమోమందాలోచింపఁబడును
ప్రకృతము దాఖలేమాత్రము చేసికోఁబడినది)

*బ్రాహ్మణోత్పత్తిమార్తాండము పాంచాలబ్రాహ్మణోత్పత్తి ప్రకరణము
లైంగేతైవాగమే,

శ్లో॥ బ్రాహ్మణానాంచజన్మైశశివవక్త్రాచ్ఛజాయతేపంచవక్త్రసముత్పన్నఃపంచభిః
కర్మభిర్దివ్యాః॥మను ర్మయస్తథాత్వస్థాశిలికశ్చతద్దేవతః దైవజః పంచమత్వైశ్చ
బ్రాహ్మణాఃపంచకీర్తితాః॥మనుస్సంహారకర్తాచ మయోవైలోకపాలకఃత్వస్థావోత్పత్తి
కర్తాచ శిల్పికోగృహకారకః॥8॥ దైవజస్సర్వభూషాదికర్తాచ హితకామ్యయాలోకా
నాంపంచ పాంచాలాః అభూవన్ శివవక్త్రైః॥౮॥

†బ్రాహ్మణోత్పత్తిమార్తాండము ౧ వపుట

శ్లో॥ శ్రీగౌతమకులూత్పన్నో జ్యోతిర్విద్వంకటాత్మజః హరికృష్ణఃకరోమ్యత్ర బ్రాహ్మ
ణోత్పత్తినిర్ణయం॥

యల్పడఁజేయుచును తీరున నా సెనంటయతఁడరయుఁడింక॥

అ॥ ఉండిరంటవిప్రు లుర్వి నెన్నదిరెండు

తెఱఁగులుగను, వారితీరులెల్ల

బోధపఱచుటకును బూనెఁటితండు

సొంతక వనముందుఁ జొన్నికొనుచు॥

క॥ తనశ్లోకములేవో పురా

తనపుష్కలశ్లోకంబులేవో తద్ద్రంధమునఁ

గనుగొన నశక్యమయ్యెడి

ఘనులకు నేని కలగూరగంపముయ్యుట॥

కి॥ కొండఱ బ్రాహ్మణులుగ వఱి

కొండఱ నుప బ్రాహ్మణులుగఁ గూరిచె నా భూ

బృందారక వర్షుండట

సందేహమువలవడింక తొనురులారా॥

కి॥ *పాంచాలబ్రాహ్మణులనియంను నుప బ్రాహ్మణజనముం దేవీరి

నానించివా సెనతఁడడికొంనుంజనుదొచి రెండుకోకోర్పుక పాచా॥

తే॥ విశ్వశ బద్ధులైమున్న వెలసియుండి

మగుడఁ పాంచాలశ బద్ధులగుదురోటు

విశ్వపాంచాలశ బద్ధులైతలార!

ఏమిసంబంధమీరెంటి కెఱుంగఁజెప్పును॥

క॥ †బ్రాహ్మణులుగానివారలు

బ్రాహ్మణులమీ మేమటాముఁ బైఁబడ విశ్వ

బ్రాహ్మణతంగొనిరట త

ద్రాహ్మణులకుఁ దమకు భేద భావముఁజూపక॥

10

*బ్రాహ్మణోత్పత్తిమార్తాండము శర పుట

లో॥ ఉప బ్రాహ్మణనామ్నా వై పాంచాలాశ్చ తతఃపరం

†కమసాలులు నుది గానునైన డెన్న సెన్నెనునాపరం బెం డెంటుననుబంపినమహాజరర్జీ

...నిస్సందేహము గాను, యేకగ్రీవము గాను అర్జిదారులు నిజమైన బ్రాహ్మణులు

కం॥ బ్రాహ్మణులు కానివారలు | బ్రాహ్మణులమటంచు వచ్చిపైబడ
సత్త్వబ్రాహ్మణతంగైకొనడ | బ్రాహ్మణులకుండమకుభిన్నతల్లెలవాకో॥
తే॥ ఏలయెక్కెదాతాటిచెట్టిటటన్న

దూడగడ్డికినన్నట్టి దుడుకువ్యాతా

నేదియోచెప్ప నది విశ్వసింపుటకును

భువిని విద్వత్ శూన్యమైపోయినదియె॥

102

కం॥ విశ్వబ్రాహ్మణశబ్దం

బ్రహ్మపుత్రమట్లు వ్యర్థమగుననియనుచు

శిశ్వుతండనచేయ న

విశ్వస్యపుఫక్కియొకటి వెదకికొని రిటుల్॥

103

కం॥ పాంచాలదేశసంభవు | లొచుండిన నెక్కవేళ ననడగునేమో

పాంచాలబ్రాహ్మణులని | యెంచుకొనికృష్ణుండలుల నెటఁజెప్పఁడుగా॥

కం॥ మనుమయముఖులై దుగురుక్ | ఘనులును బాంచాలనామక బ్రాహ్మ

ణులంచని చెప్పెనతండచ్చటఁ | గనఁ బాంచాలతకు నేమి కారణముండుక్॥

తే॥ *పరులుకొందఱుతో రుపబ్రాహ్మణులు

మనుమయాదులఁ గొల్తురంచనియెఁగాని

మనుమయాదిక వంశసంభవులెయగుదు

రాయుపబ్రాహ్మణులటంచు ననడతండు॥

106

తలియపరచుచున్న విశ్వకర్మకర్తవ్యము అర్జిదారులయొక్కవర్ణము ప్రస్తుతకాలములో
బ్రాహ్మణులమని చెప్పకొని నేటివారివర్ణమునుండి భేదము తెలుపుటకుఁగలపద్ధి గానుంపబడెను

*బ్రాహ్మణోత్పత్తిమార్గండుము పాంచాలబ్రాహ్మణోత్పత్తిప్రకరణము

శ్లో॥ స్వాయుభువస్య పట్నుతా శ్రేష్ఠధర్మా ప్రకీర్తితః సామవేదో యజుర్వేదః

కృమా దృగ్వేదవిచిత్రః॥ వేదశాస్త్రం పంచమోధ ప్రియవ్రతీతిదీర్ఘః॥ ఏతే షణ్ము

ఖ్యవిప్రాశ్చ తూపపిప్రా నభోశ్రుణుః॥ ఆద్యశ్రీలూయనశ్చైవ, గౌరవాయనవి

వచికాయస్థాయన ఆఖ్యాతి స్థితోఽవై మాగధాయనః॥ బ్రాహ్మణానాం కిభా

నూత్రిం ముఖ్యానాంపరికీర్తితం తథాచేవోపవిప్రాజాం పిపీతంచురించినా॥ 3౪॥

... కలూయనస్థయేపుతా వైషా శ్రేష్ఠశ్చ లోహవృత్ సూత్రధారః ప్రస్తరారి

కం॥ పూర్వోత్తరసందర్భాల్ | తార్వేతకికొంగలేక తత్సభదానిక
ముర్వనదాఖల్చేసిక | బేర్వాసింగంతురటవె పృథ్వింబత్తుల్ || 107

కం॥ హరికృష్ణవాక్యై మొదటికి

నరియగుమానంబుగాదు, నకలపురాణాల్

పరికించివాసి నాడన

నరసితి, మయ్యదియు ననృతమై కనుపట్టెన్ ||

108

తే॥ ఆది “త్రైంశే శివాగమే” యనుచుఁ గానఁ

బడెడిఁ బాంచాలబ్రాహ్మణప్రకరణమున

అరయ “లింగపురాణశివాగమోక్తు

లవ్వి” యనియగుఁ బ్రాజ్ఞుల కర్థమచట ||

109

క॥ లింగపురాణమునందీ | సంగతియేకానఁబడదుసరిగఁబరింపన్

దొంగప్రమాణములనకెటు | లంగీకార్యంబులొనుహరికృష్ణునుడుల్

క॥ మంచిదియంగీకార్యమె | యంచువచించుదముగాకహరికృష్ణునుడిన్

పాంచాలబ్రాహ్మణులకు | సంచితమైనట్టిహేతువగుపడదచటన్ ||

క॥ అగుపడకపోవుఁగాకది | తగవిశ్వబ్రాహ్మణులుగఁదాముండుచు నె

ట్లుగఁబాంచాలబ్రాహ్మణు | లగుదురుమనవాగుమరలనాలోచింపన్

స్తామికార్యునర్థః || ౩౮ || శిల్పవేదశ్చ శిల్పానాం పంచానాం

పరీకరతిః అధ్యయనచరిత్రైవ సంహితాపంచకింస్మరం || ౩౯ || శిల్పాయనమతో

శ్చిత్తా ఇన శ్చిష్టత్వమేత్త్యతే | పపాతసంహితామాద్యాం ధాతువేదస్యలోహ

కృతి || ౪౦ || నూత్రథ రోద్విత్యయథ వాయుశ్చిష్టత్వమాదరాత్ సంహితాం నూత్రధా

రాఖ్యా మపతత్కై మేవచ || ౪౧ || శిల్పాయనమతిస్త్రై శిల్పశ్చిష్టత్వమాదరాత్

స్మరైశ్చసంహితాంతిన్యా త్విపాతభృగునందన || ౪౨ || అథతామ్రకరశ్చిష్ట శ్చిల్పకస్యాథ

వత్సురా | శిల్పాయనమతిస్త్రై స్వపతత్మైవసంహితాం || ౪౩ || నాడింధమౌధశి

షోభా దైవజన్యవపంచమః | మతిశ్చిల్పాయనస్మైవ పపాతస్మరైశ్చసంహితాం || ౪౪ ||

పాంచాలా మానవా ఏతే ఏతేషాంసంతితస్తథా || ౪౫ || మృత్పులోకేవతేసర్వ ఉపబ్రా

హ్మణసంజ్ఞకాః అధైషాందేవతాఃపంచ విశ్వకిర్మముఖోద్భవాః || ౪౬ || మను ర్మయ

స్తథా త్వేషా శ్చిష్టత్వైవచ దైవజన్యవపంచమస్తథా శ్చిష్టత్వైవచ దైవజన్యవపంచమస్తథా || ౪౭ ||

తే॥ మేకమెడఁ జన్నులట్లు మన్నిత్రతటికి
విశ్వపాంచాలతల్ రెండు వెలయుఁగాక
అష్టప్రబాహ్మణత్వంబె యందుఁగాని
వాస్తవబ్రాహ్మణత్వంబు వచ్చుటరిది॥ 113

తే॥ వ్రాసిబ్రాహ్మణభేదముల్ వరుసనతఁడు
కోర్కెఁబఱితులకును గుండగోళకులకు
నడుమఁజేర్చెను బాంచాలనామగులను
అతఁ తాత్పర్యమేమానో యరయుఁడింక॥ 114

తే॥ మానిబ్రాహ్మణవర్ణమన్ మాటవీరు
మొదలుపెట్టిరి బహుకాలమునకును నై
కానఁ దల్లిఖిలంబులౌ కారిక లెవై
దొరకి హరికృష్ణుఁ డచోట చూర్పవచ్చు॥ 115

తే॥ బ్రాహ్మణోత్పత్తిమూర్త్యాండఫక్తియెల్ల
నీవిధంబుగ నెయుండు నెఱచిచూడ
పుక్కిఁగిపురాణములుదానఁ బుట్టుపుట్టు
కలపుగాని ప్రమాణవాక్యములులేవు॥ 116

తే॥ సంకరబ్రాహ్మణులటంచు సాహసించి
వ్రాయఁజాలక యనె నుపబ్రాహ్మణులని
కాని యటు తాదృశపురాణకారుఁడైన
నరినిభావంబు బ్రాహ్మణులనుచుఁగాను॥ 117

కం॥ *ప్రాగుక్తిసానగాదులుయాగంబులలోన నెపుడొము ర్విజ్యంబున్
బాగుగ నొసర్చరనియన! సాగెన్ మనస్వర కార కాప్రీవినుండే॥ 118

*వైదికైప్పబడిన గురుఋషులనుగృహ్యసూత్రేందము రణవపుటలో యాగము
లయం దార్విజ్యముచేయువారని చెప్పఁబడియున్నది.

*కృష్ణయజుర్వేదము రవకాండవము శివప్రసాదము శివలనువాకము
మూ॥ ప్రాచీదికాం వసంతిముతూనా మగ్నిర్వేదతా...సానగఋషిః
వి॥ భా॥ పౌష్యకే దికాంపథ్యే యప్రాచీ సా త్వమనీఋతూనాంమధ్యేయా వసం

ఉ॥ ఇంతకుముక్ బుర్రాణములనిచ్చె బుర్రాణముగాంగ, నవ్వి యా
 వంతయునిల్విన మ్రోవ, నిపుణాతఁడు కృష్ణయజుస్సులోని కొ
 క్కింతప్రవేశముఁ నలిపె, నిద్విశ్రుతుల్, మనతప్పుటాహలా
 ప్రాంతమువోనదక్షిణులు, భాష్ట్యము తేల్పుఁ దదర్థమంతయు॥ 119
 కం॥ చయనంబున నొకక్రియచియ్యదిశలదిచ్చక ములనమకు నుపట్లన్ని
 యనుమునను శుభ్రును శ్రాబుయున్నది మితఁడుచూపునయ్యదిచూడక
 కం॥ ఆయూదెసలనుంచుచు నాయిటికల “సానగానుతై తిరిమి” రం
 చాయజమానుండనినటు॥ తేయర్థం, బుండిదంతి కెక్కువనుచట॥
 కం॥ చదివినవి పంచకావ్యాల్
 చదివించినగురాలు బ్రహ్మజాతులుకారం
 చెదియో వదగ్గ మొదలిడె
 నెదకిక నిగమార్థసారమెటు లెక్కెడినో॥ 122
 చ॥ అఱిమఱిలే కటుల్ శ్రుతి కపార్థముచెప్పినఁ గోర్తువారి కా
 పరిచితిలేదీహతువున భర్తనసేమక యూరకున్నవా
 రెఱుంగనిచారికెల్లరకు బందలియర్థము విప్పిచెప్పి యా
 పురుషుని బైసునుం గడిగిపోయక పండితు లూరకుందురే॥ 123
 తే॥ *సిలువ రహభూను ద్వషయః పేరనెవరు

*అహభూనముషియే త్వష్టయని పిలువబడును. అహభూనునకు విశ్వరూపాచార్యుడను కొడుకుండెను. అతఁడు దేవతలకుఁ బురోహితుఁడు - కృష్ణయజుర్వేదము ౯-౨వపుటగా నిట్లు చెప్పఁబడియున్నది.

తస్మద్రూపాసి దేవతానాంపథ్యే యోగ్ని స్తద్రూపాసి... ఋషీజాంపథ్యే యస్మాన గాఙ్మఋషీ స్తద్రూపాసి,

మా॥ దక్షిణాదిశాం గ్రీష్మఋతూనా మిద్రోదేవతా... సహతనఋషిః

ప్రతిచీదిశాం... అహభూనఋషిః

ఉదీచీదిశాం... ప్రత్నఋషిః

ఉర్ధ్వాదిశాం... సుపగ్నఋషిః

*కృష్ణయజుర్వేదము ౯-౨వపుట

మా॥ విశ్వరూపావై త్వష్టః పురోహితోదేవానా మసీత్,

పిలుతురో పిల్వరో దాని నిలుపుడల్లు
*విశ్వరూపునితండ్రియై వెలయుత్వస్థ
యదితినందనుడొగాని యతఁడుగాఁడు॥

124

సీ॥ పంచవ క్త్రింబులఁ బరఁగెడియతఁడె

భావింప వాస్తవబ్రహ్మయనియు

విశ్వసృష్టిస్థితి విలయాదికములెల్ల

నాతనినుండియే యైనవనియు

బ్రాహ్మణులై నట్టి త్వష్ట్రాదులేను ర

పురుషువ క్త్రిములందుఁ బుట్టెరనియు

తమజాతివారికిఁ దత్వప్రముఖ్యులే

యొగి మూలపురుషులై యుండిరనియు

చెప్పకొనుచుండుచీరల కెప్పుడేనివిబుధగురు భాగి నేయుడొవిశ్వకర్మగాని
యవిశ్వరూపుఁడుగానిమరల! స్థానంబుధులగురుగోయెఱుంగఁబడను॥

†విష్ణుపురాణము ౯౦వపుటలోవిశ్వకర్మ బృహస్పతిచెల్లెడుమారుడనిచెప్పబడినది. †భాగవతములోద్వస్థుఁడునుడు త్యాప్తుడనియు దేవేంద్రుడు విశ్వరూపాచార్యుని బురోహితునిగానుండుమని ప్రార్థించెననియు నతఁడు బ్రాహ్మణుడనియు వణికించియున్నాఁడు.

*భాగవతము పంచస్కంధము

వ॥ ...అదితినంశంబును విదితంబుగానినిపించెన సావధానండ్వయి వినము, వివస్వతకుండును నర్యముండును బూషుండును ద్వస్త్వయు సవితయు భగండును ధాతయు విధాతయు వరుణుండును మిత్రుండును శక్రుండును నరుక్ముండును నను మనువుల జన్మించి గండు...ద్వస్థుడు దైత్యానుజయైన రచనయనకశ్యకకు సధికబలాధునిడగ విశ్వరూపుండుపుట్టె

†విష్ణుపురాణము ౧౩౭ అంశము ౧౧వఅధ్యాయము

శ్లో॥ బృహస్పతేస్తుభగినీ వరత్రీ బ్రహ్మచారి విశ్వకర్మానుహాభాగ స్తస్మాం జన్మే
ప్రజాపతిః,

†భాగవతము పంచస్కంధము

శ్లో॥ తద్విశ్వరూపం భజతాకువిహం తపస్వినం త్యాప్త్రీ మధాత్మనంతం ...వృణీమహే
శోవపాధ్యాయం బ్రహ్మిష్ఠం బ్రాహ్మణం గురుం,

చెప్పిరి? వారికి జెప్పినప్పుడు మీ స్వాగతమును భంగముగా లేదా? ఇంక స్వాగతమును
 స్త్రీశూద్రులను వేదశాస్త్రములు చెప్పలేననుట న్యాయమెట్లుగను? ఒకవేళక్షత్రియులు
 ప్రభుత్వముగలవారును వైశ్యులు కృషిగోత్రజానానిజ్యాయులను భవనములున్న
 యుండుటచే క్షత్రియులవలన వ్యవహారికమును వైశ్యులవలన భవనస్థానికమును
 నాన్బిందుకొని ప్రభుత్వకారముగా వారికి వేదశాస్త్రముల జెప్పినయీ స్త్రీశూద్రుల
 వలన నట్టిలాభములు లేమిజేసి వీరికి జెప్పలేదనియు జెప్పెదగా? స్త్రీలవలన సర్వ
 సామ్యముల ననుభవించుచున్నారు. “శూద్రస్యస్విజశ్రూహా యను శాస్త్రముననుస
 రించి శూద్రులవలననుకూహలాభమును దాము పొందుచున్నారు. అపుడు ప్రభుత్వ
 కారణునితో క్షత్రియవైశ్యులను వేదశాస్త్రముల జెప్పియున్నందుల నట్టి స్త్రీశూ
 ద్రులను వేదశాస్త్రముల జెప్పవలసిన నుననము బ్రాహ్మణులకు గలిగియున్నది.
 అట్లే చెప్పలేదు? దీనివలన బ్రాహ్మణులు స్వాగతములై స్త్రీశూద్రులను వేదశాస్త్ర
 ముల జెప్పలేదనువాగము నిరాకరింపవలసియున్నది. క్షత్రియవైశ్యులను వేదశాస్త్ర
 ములను జెప్పి స్త్రీశూద్రులను నవి చెప్పకపోవుటకు గాగణము భారతము చెప్పినట్లు
 “స్త్రీశూద్రస్విజబంధూనా బ్రహ్మణశ్చతుగోదరా” అనగా స్త్రీలను శూద్రులను
 ద్విజబంధువులను వేదశాస్త్రము క్షత్రియోదరా కాంగ్రూడని నెడిది సనుసరించి చెప్ప
 లేదని చెప్పుట సర్వపరాంజనమైయున్నది. ఒకవేళ శూద్రులయందలి జాతి ద్వేషముచే
 నుగ్రహగర్వ జెప్పలేనగుగా? అటులే శూద్రజాతియందులనే స్త్రీజాతియందును
 వారికి జాతి ద్వేషము కలదని చెప్పవలయును. బ్రాహ్మణేతర జాతులగుందుమాత్రిమే
 స్త్రీజాతి యుండి బ్రాహ్మణజాతియందలి నేనపుడుకదా వారికి స్త్రీజాతి గుండు
 ద్వేషముండుటకు నవకాశముకలుగునది? లేనపుడు దీనియట్లు చెల్లును? ఒకవేళక్షత్రి
 తిపురాజేతిహాసములనురచించిన బ్రాహ్మణులను స్త్రీజాతియందు ద్వేషముకలద
 గా? వారికి మాత్రము తల్లి తోబుట్లువు భార్య బిడ్డ, లోనగువారు లేగా? లేని
 నుడ వాచిలుజన్మించి? ఉండిరా? ఉండినదంతల్లి తోబుట్లు భార్య బిడ్డలను
 స్త్రీజాతియందలి ద్వేషముచేవిద్య చెప్పలేదని చెప్పిదీవీబోధను చనునువిశ్వనిందులకగల
 విచేక హాస్యమును స్వభావవిరుద్ధకార్యమును వేలుగనుండవని ఘంటాపథముగ సాటి
 పరచును. ఇదియుట్లుగదనిండు. మనసోదగులు చెప్పిన “యథేనూంవాచం” అ
 నునుగ్రహించుచు స్త్రీలను వేదము చెప్పవలయునను సర్థముగలపద మెక్కడనున్నది
 స్త్రీలనుగూతించి చెప్పకపోయినను శూద్రులను వేదము చెప్పుమని కలదుకదాయందుగా

వేదములను శూద్రులకు జెప్పునుమాట యందచటనున్నది? అశ్వము "యథేహంవా
 చంకల్యాణీ మానవానిజన్యతే" అని చెప్పబడియుండలేవా? అని యడిగరా?
 జనులతోఁప శుభప్రదమైన యీవాక్కును జెప్పుచున్నాననికలదు కానియందు వేదము
 లను సర్వజనులతోఁప జెప్పుచున్నాననుచుచన మెచటఁబడు? తేనున్నను నట్లుగను
 చేయవలయుననియూడుగా? అట్లుచేసినయెడల శూద్రులకు వేదములకు దప్పక చెప్పితిగ
 కలసినదని తేలుచుగదా? తేనును, అప్పుడు నాని నిపవయనము చేయవలసిన రాధ్యక్ష
 కలుగుచున్నది. శూద్రుల కుపవయనము జేయవచ్చునని మన యార్యసామాజిక సోదరు
 లేంద్రంధులనుబట్టిన వ్రాసియున్నారా? అది దివిటీలువేసి వేదశాస్త్రము వాగ్విధములందు
 గానగాదు. ఇక శూద్రులకు వేదము చెప్పుటెట్లు? అనుపరీకులగు నిర్బజబాలుకు
 వేదపఠనాధికారు లేరని శాస్త్రములందు జెప్పబడియున్నది. ఆగారము నట్లేయు
 న్నది. ఇట్లుండగా నుపవయనసూత్రమే చెప్పబడని శూద్రసోదగులకు
 వేదపఠనాధికారు మెట్లునుభవిండు? ఒకవేళ శూద్రసంఘక్షేమముగోరి యుత్తుకు
 వారి కుపవయనము గావించి వేదములజెప్పుట కారంభింపమందుగా? అటులేని శూద్రుల
 కుపవయనము జేయఁగూడదనియు వేదములనుగిడిచి యితరశాస్త్రములు చెప్పవచ్చు
 ననియు నీకలహకారకులైన యార్యసమాజసంస్థాపకాచార్యులకు దయాకరిపరస్పరత
 స్వాములవారె తమ సత్కర్మప్రకాశనానుభవ గ్రంథగాజమునందే నిశ్చయముగా వాగ్దత్త
 హస్తములతోడనే వ్రాసుచియున్నారు. ఆ కనకాక్షరవివ్యాస మిటుఁ బ్రదర్శించుచు
 న్నారము || బ్రాహ్మ్య శ్రమజాంవగ్గానా ముపవయనం కర్తుమహతిరాజన్యోన్య
 యస్య వైశ్యో వైశ్యస్యేవేతి, శూద్రమపి కులగుణసంపన్నం యంత్రవగ్ధమనుపవీత సుధ్యా
 పయేదిత్యేకే || ఇది కుశ్రుతము యొక్క మాత్రస్థానమందలి రెండవఅధ్యాయమునచ
 నము. బ్రాహ్మణుడు మూడువర్ణములను ఆనందగా బ్రాహ్మ్యక్షేత్రమువైశ్యులగును త్కత్రి
 యుండు త్కత్రియవైశ్యులగును వైశ్యుండు వైశ్యునిగా మునకున, యన్యోపవీత మొసఁగి
 చదివించనగును. శూద్రుండు కులీనుండును శుభలక్షణముండును నయ్యునని సతనికి
 గుంత్రసంహితనుదలి తక్కిన సమస్తశాస్త్రములు చదివించవచ్చును. శూద్రుండు చదు
 వను వచ్చును. కాని సతనికి కుపవయనము జేయఁగూడదు. అని యనేకాచార్యుల
 మతము || అని తేగవేసివ్రాసిరి. దీనిబట్టి శూద్రుల నిపవయనము చేయరానినియు
 వేదములు చదివించరాదనియుం బరార్థపరులైన యార్యసామాజికులే నిరపహదించుకొ
 నారు. ఇట్లుండగా బ్రాహ్మణులు స్వాగ్రహణై శూద్రులకు వేదముల జెప్పలేదనుట

కడుగగదా నింద్యముగాదా? ఇట్లు స్వవచనవ్యాఘాతములతో గ్రంథములువ్రాయటకలన ధర్మములు చెడుటయుకాక కలహములు వృద్ధియు సంఘము షీణించదా? సంఘమై న్యాయాచరించెడివీరిలు సంఘసంస్కారులెల్లుకాగలరు?

ఇప్పటికాలపు మనసోదరులకుఁ బూర్వకాలపుమహర్షులవాక్యములందుఁ గానిపథ్యకాలపుఁ బండితులవాక్యములందుఁ గాని యాధునికపండితివాక్యములందుఁ గాని యందుఁ గౌగిటమకరెటె పేయుచుడుంగు లాంగ్లేయపండితివాక్యములందుఁ గౌగిటముకలదు కాని వారివాక్యముల నీసందర్భమునఁ గొన్నిటిఁ జూపుచున్నాము. ఆంధ్రవారపత్రిక 27-8-18 తేదీగలసంచికయందు డాక్టర్ యమ్. యస్. వెంట్రీ యమ్; ఏ గా రిట్ల వ్రాసియున్నారు. “స్త్రీల కున్నతవిద్య చెప్పవలయునని యేమేమో చెప్పెదరు-ఉన్నతవిద్య స్త్రీకేఁ గాని పురుషులకుఁ గాని రాజ్యమునకుఁ గాని మించిదికాదు. మూడునలుగుసంవత్సరము లెంతయోపనిచేసి యున్నతవిద్యనభ్యసించుటవలన శరీరదౌర్బల్యము నశించును. ధనము వ్యయపఱును. బుద్ధి వెంతయో వినియోగింపవలసియుండును. ఈగణముల నన్నిటిని వివాహమునకే వినియోగించిన వెంతయో లాభము చేకూలును సగముకాలముగడచినవిద్యాభితి యితరులకంటె భార్యగఁ గాని తల్లిగఁ గాని యాధిక్యకలిగియుండునటును నిద్రాసము లెవ్వియును లేవు. సంగతిసందర్భములన్నియు దీనికి భిన్నముగ నేయున్నవి.....ఒక్క సంగతినిమాత్ర మంగీకరించుచున్నారు. జను లెంతవిద్యాభిక్షలు గానుండురో యంతతమిష్కవసంతాపము నుత్పత్తిజేయుదురు. ” అనిస్పష్టముగా స్త్రీలకేకాక పురుషులకుఁగూడ నున్నతవిద్య నూడదని పరదేశపు వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు, తమదేశములలో స్త్రీల కున్నతవిద్యనిచ్చి యందువలన వప్తములఁబొంది యాస్థములను నూటించుచు వ్రాసియున్నారు. త్రికాలజ్ఞులు పానపూర్వ తీక్షణమును వేసరింపఁజేయుటకైంబది నే కనిశెట్టి స్త్రీల కున్నతవిద్య పనికిరాదని వ్రాసియున్నారు. ఇట్లుండఁగా మనసోదరులు బాల్యవివాహములవలన స్త్రీల కున్నతవిద్యాభంగమగుచున్నదని వాటించుట హాస్యస్వదముగానున్నది.

అందఱిమేలుకొనుటకు వేదలిన వేదముల నందఱును జదువరాదనియు, గొందఱు మాత్రమే చదువవచ్చుననియుఁ జెప్పుట యుచితమాయని యడిగదరా? తాము తలంచినట్లు వేదములు సర్వులనును శుభావహకార్యములనుబోధించుటకు వేదలినమాట సత్యమే. కాని యంతమాత్రముచే వాని నందఱును బరింపనచ్చునని చెప్పుట మాత్రము సరిగొలేదు. అట్లుండఁగా రాజ్య పరిపాలనలో సామెంపఁబడెద

దని యంద అంగీకరించుచున్నారు. ఆ రాజ్యమువలనఁగలుగు మేలు నందఱును బొందుచున్నారు. కాని యందఱు రాజ్యము నేలుచున్నారా? లేదు ఖానిండు. రాజ్యమేలుట కిదికాళముందునా? ఉండదు. అందులకుఁ బ్రయత్నమునైన జేయుచున్నా? చెయ్యఁగూడదు. ఎవ రేలవలయును? ఎవరుప్రభువులుగానుండుట వారే యలవలయును. రాజ్య మొందఱిమీరుజూడ సాపింపఁబడినదెనను దానినిఁగలుగు మేలు నందఱుఁబొందుచున్నను దాని నందఱుప్రతి లేలుట కభిశాసనముకొక ప్రభువు లేట్లధికారులై గో యుట్టి వేదము లందఱకే మేలును బింబిచుకొంటు వేదటివైనను వానివలనఁగలుగు ఫలముల నందఱు అనుభవపడఁగొడుదుకాని వాని నందఱు చదువుట కష్టముకానేరదు. కాని మనదర్శనసామాజిక నిధులు స్త్రీహింసాభ్యుదయసంఘమున వేదగ్రంథములు వ్రాయుట నిరర్థకముగా మున్నది.

దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు గారు, టి. వి.

సంఘసంస్కర్తల యులలిశ్చక్త.

నేటికాలమునకుఁ బూర్ణముగా బ్రేరేపింపఁబడి. మీరు అమప్రతివాదులనుసాధించుటకుఁ గాను దూషణవాదప్రయత్నమును బాల సంపాదించియున్నవారు. అది దినదిన ప్రవర్ధమానముగా మున్నది. వేదముల నెఱుఁగరు. స్మృతి లంఘముక వు. సూత్రములు చూచియుండలేదు. పురాణములు దుకాణములలోఁ గనుచుండురు. ఇతివౌసములు వారికిఁ బరిపాసములేకదా! వారుచదివినది పరిభాష. చయఁబూనినది స్వధర్మసంగ్రహణము. మీరే కోపకయో మున్న. పసువా ముండు. ఇటువంటిసన్మార్గలలో నెగ్గెనులునిచేప్పడగిన క్రియల దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు, టి. వి. గారు రిపబలికి సం 16 నందిక కిరీలో జస్వలఃపివాహానన, వాను శిల్పకక్రందప్రాసిన వ్యాసము నందుఁబూర్వచారప రాయణపరిశితులగు తమ సాటిసాధులఁగూర్చి అతమునసర్వక రాక్షసస్వభావమును బ్రతిక్షము గావించుచున్న బ్రాహ్మణసాక్షులుకొందఱు పత్రికాముఖమున మనకు సాక్షాత్కరులగుచున్నవారు, అని దూషించియున్నవారు. మీరు బ్రాహ్మణులుకారా? సాక్షులుకాక నిరక్షురగుటకుఁ బ్రయత్నించుట? సాక్షురబ్రాహ్మణులు స్వయంవరవివాహములను జేసికొనఁబోవుస్త్రీలను దూషించుటచే వారనిఁ బ్రతిదూషణము గావించిచిమందురా? వారు స్త్రీలనుదూషించిన మనరావుగారు వురుషులను దూషించిరికదా! ఇది పరిపాసధిక్యమేమి? సాక్షురబ్రాహ్మణులు స్త్రీలనుగూర్చిచేసినయాక్షేపణ మేమి? అరాచకము దొరతనమువారి కంగీకారమయ్యునని బ్రా

మృణాకన్యలు చండాలాదిసంపర్కమున పేక్షించి కలహానిఁగావించుట, నియేక దా
ఇం దనత్య మేమున్నది? రజస్వల్యుడు స్వయముగా నిష్ప్రమువచ్చినవానివరింపఁబోవు
కన్య తనచిత్తమునకువచ్చిన చండాలునివదలి యిచ్చములేని బ్రాహ్మణుని వరించునా?
అట్లువరించవలయునా! అట్లులేని నది స్వయంపరివివాహ మేట్లుగును; అప్పుడు వర్ణ
భేదము కన్యాస్వయంవరమునకుఁ బ్రతిబంధక మగుచుండలేదా? దాని నేలపొడింప
వలెను! వర్ణభేదములు సంఘోషకారకములగునా! అగునని మనరావు గారు
తలంచుచున్నారా? తలంతు రని “హిందూదేశమును బాధించుచున్నవి రెండు
ముఖ్యవిషయములుకలవు. (1) వర్ణ భేదము (2) అతిబాల్యవివాహములు” అని
వారాయదుర? వర్ణ భేదములు సంఘట ధక్కులనివ్రాసిన రావు గారు “బ్రాహ్మణ
స్త్రీలు చండాలాదిసంపర్కముచేతురనిన నాగ్రహపడి దూషించుట నిషిద్ధముకాదా,

అతిబాల్యవివాహములు మనహిందూదేశమును బాధించుచున్నవని మనరావు
గారు వ్రాసయున్నాడు. ఈపయము మీరు తెలిసినవ్రాసినారా? లేదు. ఇతరులువ్రా
యఁగాఁ జదిపి యామాటవ్రాసినారు. అదిట్లు నెదరా? “ఈరెండిను (వర్ణ భేదము, అతి
బాల్యవివాహము) వేపునిక్రొవవలసిన నేరముగ నుండునెఱుకొలము బ్రిటీషుద్వారతనమువారు
హిందూదేశనామ్రాజ్యమును నిర్భయముగా నణువదివల సొల్లరువటొలములతో నెలుచు
ముప్పదికొట్లజనా లీభిరతిఖండిమున నున్నవారినువల చాటింపనక్కఱలేదని కందఱు
పాశ్చాత్యులందఱు వ్రాసెయున్నాడు. అని మనరావు గారువ్రాసినదొనఁబట్టి తలెయ
వచ్చునది. నల్లదొలలగు మనసూర్యప్రక శరావు గారికవలెనే తెల్లదొలలగు నివాశ్చాత్య
పండితులనుఁగూడ లొక నుభవము లేనట్లుదొడఁచుచున్నది. ఆదమన హిందూదేశము
న హిందువు లొక్కరి నివసించియుండుటలేదు. మహమ్మదీయులు వారిసేకులు
క్రైస్తవులు, లొంగువారు వసించుచున్నవారు. వారు హిందువులవల వర్ణ భేదములు
బాల్యవివాహములు కలవారుకరు. ఇంగ్లండునల దిగ్గి యొక రజనలఖ్య యలలగలదొ
హిందూదేశములొస మహమ్మదీయుజనలఖ్య యలలగలదు. నెనఁ బౌరంజలయు క్రైస్త
వులయు ఒకసంఖ్య పిగిరియున్నది. పే డువులు వర్ణ భేదముంబాటించుననువారలొ
నధిక సంఖ్యావలగు క్షిత్రియశూద్రులసంఘములవారు రజస్వలాపివాహములం గావించు
క నువారిని మనసంస్కారనీదురుల చెప్పుచున్నవారు. కందట్టి పరిపదియు రజస్వలా
పివాహములను బ్రేసకొనుటవలన ఒలవలెత్తులయున్నానుటకు సంభయములేదుకదా.
ఇది వారవాదమునుబట్టి బ్రాహ్మణ పిమ్మల గలదుక నువారు బ్రాహ్మణులు

వైశ్యులు స్వర్ణకారులు లోనగావారేకదా వీరిందఱునుకే యిందుమించుగా రికోట్లు జనులుండవచ్చును. హిందూదేశమున గల ముప్పదికోట్లజనులలో నెనుకోట్లజనులుమాత్రమే బాల్యవివాహములం గావించుకొని బలహీనులైయున్నారని తెలియవచ్చుచున్నది. ఇట్లుండగా (హిందూదేశమున 25కోట్లజనులు రజస్వలావివాహములవలన బలవంతులైయుండగాను, ఇంను 2కోట్లప్రజలు వట్టేభేదియులులేక శక్తిసంపన్నులైయుండగాను) నీమయముగ్రహించని పాశ్చాత్యపండితులు “బీటీషుదొగతినమువారునిగ్భయముగా నఱువదివేలసోల్లరుపటాలములలో” నెలమి ముప్పదికోట్లజను లీభరితఖండమున నున్నారనుమాట పాటించుకొనలేదు” అనువ్రాయుట లోక సుఖవజ్ఞానపీఠాన తిరేత నేయనిమనము నిరాటంకిముగాఁ జెప్పక నవచ్చును. వారిమాటలనునమ్మనమనరావు గారికి నదియేగతి.

మనరావుగారు “వేదశాస్త్రపురాణములు మనమతిముల కాధారములైనచో వానిచోప్పన నడుచుట మనకుఁ గర్తవ్యమైనచో వానిలో నెచటైనన బాల్యవివాహములను దృష్టాంతములుకలవా? బ్రహ్మపిష్టముపాశ్చర్యభిర్యజ్ఞులును సప్తర్షులభార్యలును వేదములపఠపఠ్నలును రమాయభాగవతభాగవతదిగ్రంథములయందుదాహరింపబడిన ప్రసిద్ధపురుషులును గన్యలుకారు; రోహిణులుకారు; గోయలుకారు; వారందఱు రజస్వలజ్ఞు, అనివ్రాయుచున్నారు. ఈవాదములగూర్చి యిదివఱకు దేవయాన్యాదిపరణములం గూర్చి ముచ్చటించినచోట పులులముగాఁ జర్చించియుంటిమి. విను ముఖ్యములగా మాధానముల నిటవ్రాయుచున్నారము. బ్రహ్మవిష్టాదిదేవతలయందు గన్యపాదమహర్షులయందు స్మృతులు మనకుఁ బ్రమాణములగునని చారికీలము (అనుష్ఠానము) నిబంధముకానియడల నడిమిగనుఁ బ్రమాణముకా నెరుదు. ననువలెనే వారికిని వేదమే ప్రమాణమైయున్నది. ఈవిషయము “వేదో ధర్మములగు” అనిగౌతమనూత్రముచే దృఢపఱుపబడుచున్నది. “తిద్విదాచి స్మృతికీలే” ఇందులకుభాష్యము “తిద్విదాం వేదపదాం మన్వాదీనాం యా స్మృతః తిత్రిణీతిధర్మశాస్త్రం యచ్చకీల మనుష్ఠానం గ్రంథే నిబధంతే స్మృతికీలే అస్మదాదీనాంప్రమాణం నవతేషామనుష్ఠానం” అనఁగా వేదవిదులైన మన్వాదులచేఁజెప్పబడిన ధర్మశాస్త్రములును వేదనిహితములైనవారి యనుష్ఠానములును మనకుఁ బ్రమాణములు. కాని చారికీవలూనుష్ఠానము మన కొచరణీయముకాదు. అదేలయనగా “యదికీలమపి పమాణం ల్పై భవన్మతి ప్రసంగికికథం ద్యుగభిద్యుతే” స్మృత్యవ్యభిర్యజ్ఞ బ్రాత్రీతి,

వసిష్ఠ శ్యాండాలో మక్షమాంసము, ప్రసాపతి స్యురమౌతరం, నామకన్నేయ గామేజాపి
పితృవరకా దవిచారే హుశుశ్చి శ్చిష్టం. ఇత్యాది హుశు శిలమపి ప్రమాణాన్యా
న్నే త్యాహు శీ. మునాడ. బ్రహ్మమున నేని కన్యకలగును పుభివియను. చింతనగా,
కత్తభరద్వాజులు వ్యభిచారిభాగ్యులు బంగరి. (ఇశి వ్యభిచారిం) వసిష్ఠు డక్షుమా
లకును చండాలకన్యకు బలియనుయ్యెను (ఇశి గాత్రసాంకన్యము) బ్రహ్మజేవుడు
తనగూతురగు సరస్వతిని వివాహమా ప్సె. (అగమ్యగమనము) పరశురాముడు పితృ
వచనానుసారము గాఢ కల్పితల నతీకెను (ఇరియాశ్చహశ్చ) ఇని వేదవిరుద్ధములై పగము
నిందగములై యుండియు మన పూర్వపురుషులగనే నాచరింపబడియున్నవి. చారియను
స్థానములు మన కనుష్ఠే యును లని నచో నిలిచున్నాయు మన మాచరింప
దగునా? తగవు ఏలే. శేషా శేషోవిశేషేషా ప్రత్యవాచానవిద్యతే. తగన్దీక్ష్య
ప్రయుజానా సంసీద త్వల్పకోహ ఇతి,, దేవతలు ఋషులు మున్నగువారు వెనుక
దెలిపించినయు ధర్మకర్తృకృతులుగా నడచినను వారిప్రభావవిశేషముచేత బ్రత్య
వాయముండనేగదు. అల్పపాదగునగుడు వారివడతముచాలి యట్లునడచినయెడల న
శించునున్నాడు. అని గౌతమధర్మశాస్త్రవ్రాహ్మణ్యుడు హృదయాచార్యులవారు తె
లిపియున్నవారు. దీనింబట్టి మనరావు గారు బ్రహ్మజేవతలు సప్తఋషులు మ
హర్షులు రజస్వలావివాహముచేసికొనినట్లు మనము రజస్వలావివాహములచేసికొనుట
యుచితమని వ్రాయుట యనుచితము. ఈయనగము మనరావు గారుగనగువారుస్వ
మతగ్రంథములను జూడకపోవుటరలనం గలిగివదిలి తెలిసికొందురు గాని.

చిలకమర్రి, లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు.

ఈనడుమ శ్రీయుత చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహాచార్యులుగారు తమ జేత
నాతి, పత్రికలో రజస్వలావివాహములపట్లను, అనుశీరికకీర్తిం ద సొక వ్యాసము
వ్రాసినయున్నవారు. అందు మనసంకులవారు సిండువులనిచో బ్రాహ్మణవైశ్యేతర
జాతులు నగుననియు వారిలో రజస్వలావివాహము లాశ్చ పణియనులుకొననియు
వ్రాసినయున్నారు. వారుచెప్పినట్లు బ్రాహ్మణవైశ్యేతర జాతులవారు సిండువులై
మాట సత్యము. వారిక రక్షణోదగృహ)సంతరవివాహము లాశ్చ పణియనులుకొనను
టయు యుక్తియుకాని. జాతిగర్హస్థగా వివాహములు మి పూర్వులు ధర్మశాస్త్ర
ములందు వ్రాసినందులేదు. అని వ్రాయుచున్నారు. ఈవ్రాత్రులపోదములు ధ
ర్మశాస్త్రముల ముక్కును మూతనిం జూడకపోవుటరలనచ్చిన ముగ్ధానగ్రధాత
యనదగియున్నది. రజస్వలావివాహములు బ్రాహ్మణులకు నిషేధములైనట్లు పరా
శరుచెప్పిన యుక్తాం ముద్రపాత్రవ్యాం బ్రాహ్మణో మదమోహితః, ఆసం

భాష్యే హ్యపాంత్యైః సర్వైః వ్యవర్తితః, అయవనమును జూపించి యుచినట్టి
 కే విన్నవించుచున్నవానము బ్రాహ్మణావయూయై వైశ్యులుగోనకువాగు మ
 నున్నది, అగ్రాణి 26. గాంధర్వో గాక్షపశ్చైవ ధర్మ్యా శ్శతస్వశాస్త్ర్య
 శ్చ, రజస్వలమైన శతనాశక గాంధర్వ గాక్షపరివాహులు ఈ
 శ్రీయులకు ధర్మ్యములని కేల్పియున్నాడు. కాన మనపంతుల
 వారు శాతన్యర్థగా నివాహులు మనభాగ్యుల ధర్మకాస్త్రములను వ్రాసి
 యుండవచ్చువాములగు ధర్మకాస్త్రములను వ్రాసినపుడు ముగ్ధులగు భవనము
 చున్నది. ఈనివాహశాసన మొచ్చితమని వ్రాసియున్నాడు. కాని యది యనుచితమని
 మొనటలే వ్రాసియున్నారము గానక బ్రతుకైతరము మరల వ్రాసుచుంటిమి. ఈర
 జస్వలాలివాహులు 100కి 90కుంది అంగీకరించుచున్నారని వ్రాసియున్నాడు. ఇది
 యబద్ధమని యానవడుచు బ్రతికలుగోబ్రకటింపఁబడిన రజస్వలాలివాహునిపైధర్మ
 తీర్మానములు వేకోశ్య జాతి మునుకునే మేము వేయక నిరసింపఁచుచున్నాము.

విజ్ఞానేశ్వరుడు రజస్వలాలివాహులు నమేధింపలేదుగానమనఁబడుచున్నది
 ని యథేచ్ఛముగా గాని నాచరించవచ్చుననియుచున్నాడు. ఇందు కెందుని
 చర్చనములను జూచి ఆయ (1) విజ్ఞానేశ్వరుడు రజస్వలాలివాహులు ని
 మేధింపలేకరకు (2) నిమేధింపనికార్యము చేయవచ్చురకు. వీనిలో మొదటిది శ
 ప్తుని విజ్ఞానేశ్వరుడు మితాక్షరధర్మకాస్త్రములను తిప్పుట. విజ్ఞానేశ్వరుడు
 భాగ్యం నమోఽగ్రాణి శతనీతధా కనానప్రదః పూర్వనాకే ప్రకృతిః పరఃపరః
 అప్రతిగర్భక సమాప్నోతి ధూమిహత్యా మృతావృతా, తండ్రి శాత, అన్న, జ్ఞా
 తి, తల్లి, వీరలు క్రమముగా రక్షణనాశలు, ఈవాతలు కన్యగజస్వలము గుటకుముందు
 గానముచేయువాడై పోతియునుచున్నందును ధూమిహత్యనుబొందుచున్నాడు. అని
 రజస్వలాలివాహులు నిమేధించి యుండగా విజ్ఞానేశ్వరుడు మితాక్షర ధర్మకా
 స్త్రములను రజస్వలాలివాహులు నిమేధింపలేకనిచెప్పుట విబద్ధప్రశంసకముగానా?
 (2) నిమేధింపనికార్యము చేయవచ్చునకు విచారము. మితాక్షరములగు
 దక్షిణామూర్తుగో గుద్దప్రక్షాళనము చేసికొనఁగూడదని నిమేధింపలేదు. విజ్ఞానేశ్వ
 రుడు నిమేధింపనికార్యము సమృద్ధిని యథేచ్ఛముగా నాచరించవచ్చునని దక్షిణ
 మాస్తముగో గుద్దప్రక్షాళనముచేసికొనవచ్చునా? దీనిని మనపంతులవా గంగీకరింతుగా?
 ఇట్లే విజ్ఞానేశ్వరుడు మితాక్షరములు వామహస్తముగో భుజింపఁగూడదని

మహేశ్వరుండును స్థాణుండును బశుపతియును విష్ణుండును నీశానుం
డును నీశ్వరుండును బరుండును హరుండును బురుషుండును బరమేశ్వ
రుండును బురాణుండును బరమిండును బూర్ణుండును బరాకాష్టయును
బరాగతియును బతియును బేపుండును హర్షయు భర్తయు సప్తయుఁ
బురాతనుండును మహాత్మానుండును మహాధానుండును నాత్మవిద్యాధి
కుండును బ్రభుండును మహాత్ముండును విభూతియును ఫాలాగ్నియును
నాకాశంబును హరియును సవ్యయుండును బ్రాణజ్యోతియును భీముం
డును సంతర్యామియును సనాతనుండును సత్తురుండును దహరుండును
సాక్షోదపరోక్షుండును స్వయంప్రభుండును ససంగుండును నాత్ముండు
నునిర్వంచ్యుండును బ్రత్యగ్భూతైదిసంజ్ఞతుండును నుమాసహాయుండును
భగవంతుండును సీలకంఠుండును ద్రిలోచనుండును బ్రహ్మవిష్ణురుద్రుల
చేత హృదయంబున సదోపాస్యమానుండును సర్వాత్ముండును సర్వవ
స్తువిపర్జితుండును వృషధ్వజుండును నగు బరమశివుండు కృపాళుండై
కేవలంబుగా విశ్వమూర్తియగు విష్ణుమూర్తి సనుగ్రహించి మధుర
వాక్యంబుల నిట్లనెను,

13

ఉ॥ “ఘోరితపంబుచేసితివి, కోరిక లేమి, ప్రసన్నమూర్తినై
చేరితినిన్ను, చెప్పు”మన శ్రీహరి భక్త బ్రదక్షిణ త్రయిం
గూరిమి జేసి దండగతీఁ గుంభినిపై బహుసన్నుతి కేయల్
సారమతిఁ రచించి విషశాత్రుమనోవిషయప్రవృత్తియై॥

14

తే॥ సాంబు శంభు మహానందసాగరు శివు
నాగశంబుగఁ గొంత నే పక్షియుగళిఁ
గాంచి యంతఁ బ్రమత్తుండై కమలనయనుఁ
డీశుకంటెను నొండెమి యెఱుంగఁడయ్యె

15

వలంతఁ బ్రబుద్ధప్రసన్నస్వభావుండై భగవంతుడైనవిష్ణుండు16

ఉ॥ లోచనయుగ్మముందెఱచి లోకపతిం గరుణాఢ్యు నీశ్వరుఁ
జూచి “మహేశ! శంకర! విశుద్ధనిజాకృతి భూతభవ్యముల్

గోచరమానుసీకు నధికోన్నత! ముక్తిని ముక్త్యుపాయమున్
మోచకు మోచకప్రదుని ముక్తిద! నాకేఱుగంగఁజెప్పవే॥ 17

తే॥ ఇంకఁదెలియంగవలసిన వేమికిలచై
యన్నియునుజెప్పనాకు శ్రీధానురక్తి
వినఁగఁగోరితిదేవేశ! యనిన శింభుఁ

డాదరంబున నమ్మాట లాలకించి

18

మ॥ అఖిలాధీశ్వరి బార్వతీరమణి నాహ్లాదంబున జూచి న
న్మఖపద్మంబున నవ్వు కోంచె మనుగల బూర్ణానుకంపాధ్యుడై
నిఖిలాధీశ్వరుఁ డుబి కాసహితుడై నీరేజవత్సానునో
సుఖలీలంబలికె “జగద్ధిత మహిమా! నూచించుస్మిప్రశ్న మున్”॥

తే॥ అనుమిమతియునిట్లామత “నంబుజాక్ష !

శ్రద్ధచేతను పినుమిది సంగ్రహముగఁ
దెలియఁ జప్పెద, శుభమగుదీపనిగు

మోక్షమార్గంబులదిది ముఖ్యంధము॥

20

సీ॥ వేదాంతములయందు వినఁబడుముక్తిదా

బహు విధంబుల సితంకిజాక్ష !

సాలోక్యసామీప్యసారూప్యనామంబు

లన మూఁడువిధములై యమరు, నవల

పఠ్యావసుఖమఃఖనంగతిద్వంద్వశు

భాశుభరహితయైవరగసత్య

విజ్ఞానరూపయై విమలసుఖాధ్యయై

బ్రహ్మస్వరూపయైవరగిసర్వ

గీ॥ జంతువులకాత్మ భూతయైస్వప్రదయయి

మేయగాకయఁదాను పాదేయగాక

తిలఁపసద్వస్తయును దర్శితయునుగాక

సర్వసంబంధరహితయై సర్వమగుచు॥

వ॥ మఱియు నెపుడు పరమార్థంబువలనఁ బ్రతిబంధరహితయు
నవిచారదశయందు స్వనూయచేతఁ బ్రతిబంధయు నాల్పచదియు
నగుసాయుజ్యముక్తియే ముక్తియని వేదార్థవిరుల చేతంబలుకంబను,
నింకఁదారతమ్యంబుచేఁ బ్రపర్తిల్లు, నితరముక్తులు జన్మనాశాభిభూ
తంబులును స్పర్ధచేతనుపహతంబులును సర్వదాపరతంత్రంబులును
సుఖోత్తరంబులును దుఃఖమిశ్రంబులును నయ్యు శ్రేష్ఠంబులై క్రమం
బుగామోక్షంబునకు విశ్రాంతిభూములై కొందఱుభిక్షాదుల కుపయో
గింపంబడియుండు, కేవలశుద్ధచిత్తులుగానివారలకు నశ్వరంబులగు
నీసాలోక్యసామీప్య సారూప్యంబులు స్వర్గంబునుం బోలెభోగార్థం
బులైయుండు నిపియు బహువిధంబుల భిన్నంబులైయుండు గొన్నిశం
కరసారూప్యంబులును గొన్నివిష్ణుసారూప్యంబులును గొన్నితద్విభూ
తి సారూప్యసాలోక్యసామీప్య రూపంబులును గొన్నిబ్రహ్మవిష్ణు
మహేశ్వరుల యర్వాగ్రూప సమాశ్రియంబులును గొన్నిసదాశివా
దుల రూపసదృశంబులును గొన్నియన్యసమానంబులును గొన్నివీ
రల సామీప్యసాలోక్య రూపంబులన నివ్వధంబున బహువిధంబులై
మోక్షంబులు ప్రకాశించు, మఱియును, 22

తే॥ ఇట్టిక్రమముక్తులందున నెపుడును దివి
వాంఛవోడము నశుద్ధస్వభావులకును
వారలై ననుగ్రహముగాఁ జేరఁగలరు
పరమగతియైన సాయుజ్యపదముశౌరి॥ 23

తే॥ ముత్త్రసాదంబుగలశుద్ధ మానసులకు
నిచ్చసాయుజ్యమందెతా నెనఁగు నెపుఁ
ముత్త్రసాదవిహీనులౌ మానవులకు
నిచ్చకేవలముక్తియం దేమిలేదు॥ 24

సీ॥ నిగమాధ్వనిష్ఠులైనయతి మద్భక్తులై
యధికులైనట్టి మహాత్ములకును

సతతప్రవృత్త్యుపరతియందు సాయుజ్య
 మందును శ్రద్ధ దా సతీశయిల్లు
 జీ(వాత్స)పరమాత్మకేవలతాదాత్మ్య
 రూపైక్యతాసిద్ధి రూపమైన
 సాయుజ్యము క్తి నాజను, నిదియజ్ఞా(ని)
 తాత్పర్యమున ముముక్షువులకుఁ
 గీ॥ గలుగుననుచును వేదాంత మెలమిఁదెలుపు
 నెవ్వనికిఁదాస్యభావమా నిట్టిముక్తి
 యతఁడె నేనాట నిత్యమం ద్రాత్మవిదులు
 సంశయములేదుదీనికి జలజనేత్ర॥

కం॥ అరయన్ స్వరసిద్ధాంతాః స్ఫురణంబగుముక్తిపదము పొల్పునవిద్యా
 పరణంబు వాయుముక్తతా వెరవైప్పుగ దగ్ధవస్త్రవిధమగుఁగాదే

ప॥ ఎవ్వని(కి)స్వతస్సిద్ధాంతరూపిణియగుముక్తి యభివ్యక్త
 యగు నాతనికిఁ బ్రారబ్ధకర్మాంతంబు జీవన్ముక్తియగు, ప్రదీప్తంబగు
 ప్రపంచంబై జీవనంబగు, ఫణిపభోగంబువలనఁ బ్రారబ్ధకర్మక్షయంబ
 గుడుఁ బ్రపంచప్రతిభాన స్వప్నతుల్యంబుగానివత్కంపంబున సతంహికం
 డె ముక్తుండనంబడు, భూతపూర్వానుసంధానంబువలన నె ముక్తుండగు
 నట్టివాఁడు ముక్తుండును బద్ధుండును ముముక్షుండును సన్యుండునుం
 గాఁడు, నె ట్లాత్మయం దాత్మను సుదృఢంబుగా నెవఁడెఱుంగు నతండు
 పరమజ్ఞానియగు, తదితరుండు మాంసావృతుండగు, నే నెఱుంగునున
 ని సుదృఢంబుగా నెవ్వఁ డాత్మయందఁ దలంచు వాఁడెమూఢుండును
 విజ్ఞానవంచకుండును ననంబడు, సందేహంబులేదు, ముక్తిస్వభావంబు
 వేదాంతంబులచేత నైన వర్ణింపశక్యంబుగాదు, స్వానుభవంబుగలవానికి
 మానంబెసిద్ధించు, ముకుందా! నాచేతసికు శ్రద్ధచే ముక్తి దెలుపంబడి
 యె, నీవును శ్రద్ధాయుక్తుండవై శ్రేయఃప్రాప్తికై తెలియు,,మని
 యుమానాథుండు మానాథునకుఁజెప్పినట్లు సూతుండుశౌనకాదులకుం

ప్రధాన పోషకులు.

1 ఊరి ఊరి జగద్గురు విరూపాక్ష స్వాములవారు

2. రాజా కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహదరు కుమార
జహందారుగారు, గంపలగూడెం.

సహాయులు.

21 మల్లాది కామయ్యగారు, చింతపల్లిదొరసానిసంస్థానం, గుంటూరు.

22 శివపురపు వీరభద్రపాకయాజిగారు, సికింద్రాబాదా

23 చిప్రుసుల అప్పయ్యశాస్త్రిగారు, గుంటూరు

ఈ నెల సొమ్ము చెల్లించిన చందాదారులు.

1 భువనగిరి కోదండపాణిగారు-సుబ్రహ్మణ్యులు-గుడివాడ

2 వెంకటపాసారాయ భారతీనిలయము-మైలవరము

3 పంగనామాల వెంకటరంగారావుగారు-విన్యాసమునప్పెళ్లరు-శెల్లూరు

4 విన్నవమ్మల సీతారామయ్యగారు-మాజిపీడు

5 మల్లాది తుమ్మయ్యగారు-పెద్దాంకావటరు డిప్యూటీ కలెక్టరాఫీసు క్లార్కు

6 పెద్దిభట్ల చిననాగేశ్వరరావుగారు.....గుంటూరు

7 భువనగిరి మునుందరామయ్యగారు-ల్యాండురికార్డినప్పెళ్లరు-బాపట్ల

8 ప్రయాగ చరిత్రహరిగారు-గుంటూరు

9 చించినాడ వెంకటరత్నశాస్త్రిగారు-బెజవాడ

10 దివాకరుని కుటుంబశాస్త్రిగారు-దుగ్గిరాల

11 పిళ్ళపాటి వెంకటరంగయ్యగారు-వంగవోలు

12 నోరి వెంకటేశ్వరులుగారు-ప్రీడరు-బాపట్ల

13 వెడవెలి కామేశ్వరరావుగారు-ప్రీడరు-బాపట్ల

14 కామరాజుగడ్డ రాఘవయ్యగారు-మంగడూరు

15 వెలిదెండ్ల సుబ్బారావుగారు-దాచేపల్లి

16 జి. నారాయణరావుగారు-హైకోర్టువకీలు-హైద్రాబాద్

17 వేమూరు చెంమకృష్ణయ్యగారు-శాకవరము

18 మాపాటి లిరుమల వెంకటరమణాచార్యులుగారు-గంపలగూడెం

19 వేదాంతం వెంకటేశ్వరులుగారు-కుంచవరం

20 చతుర్వేదుల నరసింహంగారు-విప్పరపరె

21 అన్నంరాజు సుందరరామయ్యగారు-విలేజిమున్సిపల్-దిగోపాలెం

22 తూము నరసింహారావుగారు-కత్తెంపూడి

23 నడింపల్లి లక్ష్మీనారాయణగారు-ఫారెస్టు రేంజీకాల్కు-బాపట్ల

24 చింతలపాటి రామమూర్తిశాస్త్రిగారు-గుడివాడ

25 అక్కిరాజు శంకరనారాయణగారు-విలేజిమున్సిపల్-మాచవరము

26 చింతపల్లి చెలమయ్యగారు-కరణం-మేళవాగు

27 రాళ్లభండి రాజయ్యగారు-విలేజిమున్సిపల్-ఇంతిరాల

28 కొండపల్లి సుందరరామయ్యగారు-కరణం-వేమవరం

29 ముదిగొండ నాగవీరశాస్త్రిగారు-కరణం-వేమవరం

అభినవసరస్వతి

పత్రికాధిపతి జానపాటి పట్టాభిరామశాస్త్రి.

ఇదియొకమాసపత్రిక-ఇందుబ్రాహ్మణసమీపాధ్య ప్రబంధములును, నాటకములును, వివర్ణనములును, విద్యావిషయక మతవిషయక వ్యాసములును, బ్రకటింపఁబడును. ప్రాజ్ఞగమ్యతములుగా తాత్కాలిక వ్యాసములవలనఁగలుగునానందముగాఁకచందాదారులకు 2-రి ఆపూర్వగ్రంథము లివడవ. చందాసంవత్సరమునకు రు 2-0-0

ఈకార్యసానమున వెలకుదొరకువు స్తకములు.

1 అశ్వయాచార్యవిజయము	0 4-0
2 కరిణీకోద్ధారిణి (పూరెపీరభద్రకవి)	0-4-0
3 వాసంతికా పరిణయము	0-4-0
4 కంఠవధము	} ఇవి రెండునాటకములు	...	0-8-0
5 చమత్కారమంజరి (సింహాద్రి వెంకటాచార్యులు)		...	0-4-0
6 విరూపాక్షకీతగురుపరంపర	0-2-0
7 నీలిగీతులు (గుమతి శతకమునకు సంస్కృతము)	0-2-0
8 విశ్వబ్రాహ్మణశబ్దఖండనము, బ్రాహ్మణశబ్దవిచారము	0-2-0
9 విగ్రహారాధనఖండనఖండనము.	0 4-0
10 చిత్తూరిజిల్లా తీర్థవిమర్శనము (పత్రికాధిపతి)	0-4-0
11 సంగదోషము (సంగదోషముచేబట్టుదలవదలనియోగుల చరిత్రదెలుపు నొకచిన్న పద్యరూపమగుకథ	}	0.8-0
12 వీరభాగవతము (ముదిగొండ వీరభద్రకవి)		...	1-4-0
13 పులిందావివాహము (పత్రికాధిపతి)	0 4-0
14 గురిగింజ, వత్సలనీతిశతకము, వ్యాసనిష్కాసనము, పిష్టచేషణము	0-2-0
15 శివానందలహరి (తింగెడ రామకృష్ణకవి)	0-4-0
16 లక్ష్మీలీలాసము (రాయసము వెంకటపతి)	0-4-0
17 నర్సారావు పేట శతావధానము (తిరుపతిశేంకటియము)	0-8-0
18 పశ్యాంపుశ్యాం	0-2-0
19 పశ్యశబ్దవిచారము	0-2-0
20 పురశ్చరణము	0-2-0

వలయువారలు సొమ్ముపంపిగాని వి. పి. ద్వారాగాని

ఈ క్రిందివారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

జానపాటి పురుషోత్తం, నబ్ ఎంటర్

జానపాడు విడుగురాళ్ళపొట్టు, గుంటూరుజిల్లా.